

ЕКОНОМІЧНИЙ ПІДХІД ДО АНАЛІЗУ КАТЕГОРІЇ «ЗДОРОВ'Я»

Наталія Павленчик
д.е.н., професор

Мар'яна Свирида
студентка

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)*

У відомому визначенні ВООЗ «здоров'я» трактують як «стан повного фізичного, психічного і соціального благополуччя, а не тільки відсутність хвороб і фізичних дефектів» [1].

Природно, що здоров'я – це і найважливіша медична категорія, бо воно є предметом дослідження, об'єктом і метою діяльності всієї медичної галузі. Здоров'я – це і надзвичайно важлива економічна категорія, розуміння необхідності розроблення якої, оцінювання впливу на суспільний розвиток, з'явилося тільки в ХХ столітті [3].

Якщо розглядати здоров'я як економічну категорію, то можна вважати його вираженням економічних відносин, що пов'язані з охороною та зміцненням фізичного, психічного і соціального благополуччя людини. В економічному аспекті здоров'я – це результат праці як виробничої діяльності в охороні здоров'я [2].

Здоров'я як економічна категорія нині входить до глобальних проблем людства. Значення здоров'я все більш явно виявляється під час обговорення питань щодо національного багатства (зокрема, національного доходу, трудового потенціалу і трудових ресурсів, продуктивності праці і, загалом, ефективності всієї системи суспільного виробництва, економічної системи суспільства.

Отже, здоров'я – не тільки благо, а один із найважливіших економічних ресурсів суспільства. Ця обставина особливо актуальна. Річ у тому, що здоров'я (прямо чи опосередковано) впливає на найважливіші аспекти економічного життя суспільства.

За величезної кількості визначень сутності здоров'я чітко простежується функціональний, діяльний підхід. Наприклад, у згадуваному визначенні ВООЗ здоров'я – це повне фізичне благополуччя, тобто здатність людини до повсякденної активності; повне соціальне благополуччя відображає задо-

воленість людини місцем і роллю у суспільстві, участю в суспільно-корисній праці; повне психічне благополуччя – здатність людини до контролю за своєю поведінкою і емоціями.

Для визначення здоров'я як економічної категорії можна застосувати цей підхід. При цьому слід мати на увазі, що економічна діяльність здорового індивіда має робити свій внесок у створення валового внутрішнього продукту (ВВП), національного доходу (НД) суспільства, а його нездоровий стан призводить до втрат і ВВП, і НД. Водночас, здоров'я потрібно постійно контролювати, займатися профілактикою, проводити лікувальні заходи, що пов'язано з витратами суспільства, сім'ї та індивіда як об'єктивно необхідними витратами.

Отже, здоров'я як економічну категорію доцільно розглядати в двох аспектах: необхідні витрати на його збереження та підтримання і можливі втрати суспільства від захворюваності в результаті зниження його ресурсного потенціалу.

Список використаних джерел

1. Сучасне уявлення про здоров'я і соціальне благополуччя. URL: <http://dlse.multycourse.com.ua/ua/page/19/114> (дата звернення: 15.03.2021).
2. Денисенко М. П., Долот В. Д. Здоров'я як економічна категорія. Економіка та держава. 2017. № 4. С. 29–31.
3. Кундеева Г. О., Римаренко М. К. Соціально-економічний підхід до аналізу категорії «здоров'я». Економічні науки: науковий вісник Херсонського державного університету. 2014. Вип. 6, Ч. 4. С. 137–141.